

16 Ιουνίου, 1989

[Α. ΛΟΪΖΟΥ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ,
ΧΑΤΖΗΣΑΛΓΑΡΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ,
ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Εφεσείοντες,

· · · · ·
v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΑΡ.1),

Εφεσίβλητης,

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 525)

5 Δεδικασμένο — Απορρέει από το Άρθρο 146.5 του Συντάγματος —
Ακύρωση αποφάσεως προαγωγών με το σκεπτικό ότι η διαδικασία των
προσωπικών συνεντεύξεων έπασχε — Επανεξέταση και επανάληψη των
ιδίων προαγωγών — Εφόσον η Ε.Ε.Υ, επανεξετάζοντας το θέμα, δεν
έλαβε υπόψη τις συνεντεύξεις και τις εντυπώσεις απ' αυτές, δεν υπάρχει
θέμα παραβάσεως του δεδικασμένου.

10 Εκπαιδευτικοί Υπάλληλοι — Διορισμοί/προαγωγές — Θέση πρώτου διορι-
σμού και προαγωγής — Πρόσθετα ακαδημαϊκά προσόντα, θεωρούμενα
από το σχέδιο υπηρεσίας ως πρόσθετο προσόν — Παραγνώριση των
χωρίς ειδική προς τούτο αιτιολογία — Λόγος ακυρώσεως.

15 Εκπαιδευτικοί Υπάλληλοι — Διορισμοί/προαγωγές — Θέση πρώτου διορι-
σμού και προαγωγής— Ο τύπος της δημοσίευσης — Κατά πόσο είναι
ουσιώδης ή όχι — Ο περί Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμος, 10/1969,
άρθρο 26(1)— Γνωστοποίηση διαλαμβάνουσα ότι προκειμένου για κενές
θέσεις Βοηθών Διευθυντών Μέσης Εκπαιδεύσεως, μόνο καθηγητές
Γυμναστικής Αγωγής πρέπει να υποβάλλουν Αιτήσεις—Υπό τις περι-
στάσεις της υποθέσεως αυτής δεν υπάρχει παράβαση ουσιώδους τύπου.

20 Εκπαιδευτικοί Υπάλληλοι — Διορισμοί/προαγωγές — Θέση πρώτου διορι-
σμού και προαγωγής — Συστάσεις οικείου Τμήματος — Παραγνώριση

των χωρίς ειδική προς τούτο αιτιολογία — Λόγος ακυρώσεως.

Εκπαιδευτικοί Υπάλληλοι — Διορισμοί/προαγωγές — Θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής — Συστάσεις οικείου Τμήματος — Δεν είναι ανάγκη να αιτιολογούνται. 5

Συλλογικά όργανα — Σύμβαση — Τα μέλη που έλαβαν την απόφαση, πρέπει να είναι παρόντα από την αρχή μέχρι τέλους της διαδικασίας.

Η υπόθεση αυτή προέκυψε μετά από ακύρωση πράξεων προαγωγών Εκπαιδευτικών Υπαλλήλων σε θέση βοηθού Διευθυντού Σχολείων Μέσης Εκπαιδύσεως με το σκεπτικό ότι η διαδικασία των προσωπικών συνεντεύξεων έπασχε. 10

Η καθ' ης η Αίτηση επανεξέτασε το θέμα και διόρισε εκ νέου στην θέση τα ίδια άτομα. Οι προσφυγές, όσων κατέφυγαν στο Δικαστήριο αυτό, απερρίφθησαν πρωτοδίκως. Οι αιτητές κατεχώρησαν τις Εφέσεις αυτές. 15

Το Ανώτατο Δικαστήριο, αποδεχόμενο ορισμένες από τις Εφέσεις και ακυρώνοντας κατά συνέπειαν ορισμένες από τις επίδικες προαγωγές απεφάσισε: 20

A) Η αρχή του δεδικασμένου είναι απόρροια του Άρθρου 146.5 του Συντάγματος. Εφόσον, όπως φαίνεται από τα σχετικά πρακτικά, κατά την επανεξέταση του ζητήματος πληρώσεως των κενών θέσεων παραγνωρίστηκαν ολωσδιόλου οι συνεντεύξεις, δεν υπάρχει θέμα παραβίασεως δεδικασμένου. Ούτε και μπορεί να γίνει δεκτός ο ισχυρισμός των εφεσειόντων ότι οι αρχικές συστάσεις του οικείου τμήματος είχαν βασισθεί στις συνεντεύξεις. Από το φάκελο της διοικήσεως προκύπτει το αντίθετο. 25

B) Κατά την επανεξέταση του θέματος της πληρώσεως των εν λόγω κενών θέσεων δεν ήταν αναγκαία η επανάληψη των συστάσεων του οικείου τμήματος. 35

Γ) Οι συστάσεις του οικείου τμήματος δεν είναι ανάγκη να είναι αιτιολογημένες αν, όμως, αιτιολογηθούν, η αιτιολογία υπόκειται σε Δικαστικό Έλεγχο. 40

Δ) Η απόφαση συλλογικού οργάνου τότε μόνον είναι έγκυρη, όταν τα μέλη του, που έλαβαν την απόφαση, ήσαν παρόντα από την

αρχή μέχρι τέλους της διαδικασίας. Εφόσον κατά την επανεξέταση παρεγνωρίσθησαν οι συνεντεύξεις και κατά την επανεξέταση όλα τα μέλη της Επιτροπής ήσαν παρόντα, η αλλαγή, που έγινε στο μεταξύ στην σύνθεση της Επιτροπής δεν επηρεάζει το κύρος της πράξεως.

5

Ε) Στην προκειμένη περίπτωση όλοι οι Εκπαιδευτικοί, όσοι επληρούσαν τα προσόντα, εθεωρήθησαν ως υποψήφιοι και γι' αυτό η μη δημοσίευση των κενών θέσεων, ως ο σχετικός νόμος προβλέπει, δεν συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου (*Κωνσταντινίδου ν. Δημοκρατίας* (1976) 3 Α.Α.Δ. 86 διακρίνεται).

10

Τέλος και ενόψει των νομικών αρχών, που προκύπτουν από το δεύτερο και τέταρτο από τα πιο πάνω περιληπτικά σημειώματα, το Ανώτατο Δικαστήριο απεδέχθη ορισμένες από τις Εφέσεις και ακύρωσε ορισμένες από τις επίδικες προαγωγές.

15

Αποτέλεσμα ως ανωτέρω. Επικύρωση ορισμένων προαγωγών. Ακύρωση λοιπών προαγωγών. Ουδεμία διαταγή για έξοδα.

20

Αναφερόμενες υποθέσεις:

25 *Δημητριάδης και Άλλοι ν. Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας* (1983) 3 Α.Α.Δ. 842,

Πιερός ν. Δημοκρατίας (1983) 3 Α.Α.Δ. 1054,

30 *Δημοκρατία ν. Σαφειρίδης* (1985) 3 Α.Α.Δ. 163,

Haris ν. Republic (1989) 3 C.L.R. 147,

Πουργουρίδης και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1988) 3 Α.Α.Δ. 1443,

35

Παπαφώτης ν. Ε.Ε. Υ. (1984) 3 Α.Α.Δ. 933,

Μυτίδης ν. Δημοκρατίας (1988) 3 Α.Α.Δ. 737,

40 *Αλβάνης ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου* (1985) 3 Α.Α.Δ. 2695,

Κωνσταντινίδου ν. Δημοκρατίας (1976) 3 Α.Α.Δ. 86,

Σάββα ν. Δημοκρατίας (1980) 3 Α.Α.Δ. 675,

Τσουντας κ.ά. ν. Ε.Ε.Υ. (1985) 3 Α.Α.Δ. 784,

Γενακίτου ν. Δημοκρατίας (1985) 3 Α.Α.Δ. 2731,

Ρουσσής και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1987) 3 Α.Α.Δ. 1674.

Έφεση.

Έφεση εναντίον της απόφασης Δικαστού του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου (Λώρη, Δ.) που δόθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου, 1985 (Αριθ. Προσφυγών 91/84, 183/84, 189/84, 190/84, 191/84 και 196/84) (1985) 3 Α.Α.Δ. 2105, με την οποία απορρίφθηκαν οι προσφυγές εναντίον της προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών στη θέση Βοηθού Διευθυντή σε σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης.

Α. Σ. Αγγελίδης, για τους Εφεσείοντες

Ρ. Πετρίδου (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β', για την Καθ' ης η αίτηση.

ΛΟΪΖΟΥ, Π.: Την απόφαση του δικαστηρίου θα εκδώσει ο δικαστής κ. Νικήτας.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Η κρινόμενη έφεση στρέφεται κατά της απόφασης πρωτόδικου ακυρωτικού δικαστηρίου ημερομηνίας 6/9/75 που απέρριψε τις παραπάνω προσφυγές των εφεσειόντων. Κοινό αίτημά τους ήταν, κατά βάση η ακύρωση απόφασης της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Επιτροπή ή Ε.Ε.Υ.) ημερομηνίας 19/12/83 με την οποία διόρισε τους ενδιαφερόμενους βοηθούς διευθυντές σε σχολεία μέσης εκπαίδευσης, θέσεις που διεκδικούσαν οι εφεσείοντες.

Η συνεκδίκαση των υποθέσεων τόσο στην πρωτόδικη φάση όσο και κατ' έφεση απορρέει από το γεγονός ότι πρόσβαλλαν την ίδια διοικητική πράξη και συνάμα στηρίζονται, εν πολλοίς σε κοινά νομικά και πραγματικά δεδομένα.

Το ζήτημα έχει άμεση σχέση με την υπόθεση **Φοίξου Δημητριάδη και Άλλων ν. Επιτροπής Εκπαιδευτικής**

5 *Υπηρεσίας* (1983) 3 Α.Α.Δ. 842. Στην πραγματικότητα είναι επακόλουθό της. Με την απόφαση εκείνη ακυρώθηκαν 60 από τους 76 διορισμούς καθηγητών τεχνολόγων και εκπαιδευτών σε ισάριθμες θέσεις βοηθών διευθυντών. Για το λόγο όπως προ-
 10 κύπτει από το σκεπτικό, ότι η διαδικασία των προσωπικών συνεντεύξεων ήταν ελαττωματική. Σημειωτέον ότι οι εντυπώσεις που απέκομισε η Επιτροπή από τις συνεντεύξεις ήταν μεταξύ των στοιχείων στα οποία βασίστηκε η πράξη διορισμού. Πρόσθετος λόγος ακύρωσης ήταν ότι λήφθηκε υπόψη η διοικη-
 15 τή ικανότητα των υποψηφίων, κριτήριο που δεν απαιτεί ο νόμος, αλλ' ούτε και το οικείο σχέδιο υπηρεσίας.

20 Ωστόσο δεν κρίθηκε ένα θέμα ουσίας το οποίο η ακυρωτική απόφαση άφησε ανοικτό. Το δικαστήριο δεν ασχολήθηκε, όπως άλλωστε ρητά αναφέρεται στην απόφασή του, με τα πρόσθετα προσόντα των αιτητών ή των διορισθέντων σαν παράγοντα που άπτεται της εγκυρότητας των διορισμών. Η πτυχή αυτή, που αφορά στην ουσία, δεν διερευνήθηκε καθόλου. Και είναι φανερό ότι στο σημείο αυτό η απόφαση δεν δημιουργεί δεδικασμένο. Πρέπει να λεχθεί ότι ρητή πρόβλεψη του σχεδίου υπηρεσίας καθιστούσε τη μετεκπαίδευση ή πρόσθετο τίτλο σπουδών (και κατά προτίμηση στα παιδαγωγικά ή σε θέματα διοί-
 25 κησης σχολείων) επιπρόσθετο προσόν.

30 Κατά τη νέα εξέταση του ζητήματος, που έγινε στις 19/12/83 εκδόθηκε η νέα πράξη σε αντικατάσταση της ακυρωθείσας ημερομηνίας 2/11/81. Η νέα κρίση της Επιτροπής ήταν το αντικείμενο των προσφυγών. Η απορριπτική δικαστική απόφαση της 6/9/85 εφεσιβάλλεται τώρα στην Ολομέλεια.

35 Στο σημείο αυτό χρειάζονται να επισημάνουμε, από το ιστορικό μέρος της υπόθεσης, ορισμένα άλλα γεγονότα. Η θέση βοηθού διευθυντή μέσης εκπαίδευσης είναι πρώτου διορισμού και προαγωγής. Έτσι οι επίδικες θέσεις δημοσιεύτηκαν αρχικά στην Επίσημη Εφημερίδα της 16/10/81. Η σχετική γνωστοποίηση του σχεδίου υπηρεσίας καθόρισε την 23/10/81 σαν τελευταία ημερομηνία υποβολής αιτήσεων. Συγχρόνως όμως διευκρίνιζε ότι αιτήσεις χρειάζονταν μόνο από καθηγητές σωματικής αγωγής (4η παράγραφος). Αναφορικά με τον τρόπον υποβολής αιτήσεων
 40 είχε προηγηθεί σχετική απόφαση της Επιτροπής στις 7/10/81. Όπως αναφέρθηκε από τον κ. Αγγελίδη, που ενεργεί για όλους τους εφεσείοντες η μεταγενέστερη προκήρυξη των θέσεων δια-

λάμβανε ότι δεν χρειαζόταν νέα αίτηση εκ μέρους εκείνων που είχαν αποταθεί την πρώτη φορά. Και γνωρίζουμε - είναι παραδεκτό - ότι ένας μόνο καθηγητής υπέβαλε αίτηση.

Οι προσβαλλόμενοι λόγοι έφεσης μπορούν αν συμπυχθούν ως εξής: 5

- 1) Η νέα απόφαση της Επιτροπής είχε για άξονα τις συστάσεις του Τμήματος Εκπαίδευσης που χρησιμοποιήθηκαν αρχικά και που στηρίχθηκαν στις συνεντεύξεις. Όμως οι συνεντεύξεις σαν ενδιάμεση πράξη που είχε επίδραση στην οριστική απόφαση κηρύχθηκαν, για διάφορους λόγους που αναφέρει η ακυρωτική απόφαση, παράνομες. Επιπρόσθετα υφίσταται παραβίαση του δεδικασμένου σε βαθμό που θεμελιώνει λόγο ακυρότητας. 10
15

Επικουρικά αναφέρθηκε ότι οι συστάσεις υπό μορφή καταλόγου ονομάτων χωρίς αιτιολόγηση του οικείου τμήματος, όπως συνέβηκε στην παρούσα περίπτωση, ήταν ανεπίτρεπτη και συνιστά επίσης λόγο ακυρότητας. 20

- 2) Παρόλον που η δημοσίευση των θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής προβλέπεται από το νόμο σαν στοιχείο της διαδικασίας πλήρωσης των θέσεων, εντούτοις η Επιτροπή περιόρισε τις αιτήσεις μόνο στους καθηγητές σωματικής αγωγής. Αποτέλεσμα η Επιτροπή, δεν είχε όπως θα έπρεπε, αιτήσεις για εξέταση και δεν είναι γνωστό και πόσους θεώρησε υποψηφίους. 25

- 3) Έχουν προαχθεί ενδιαφερόμενοι νεώτεροι στην υπηρεσία των αιτητών χωρίς πρόσθετο προσόν ενώ παραγνωρίστηκε η αρχαιότητα και τα πρόσθετα προσόντα των τελευταίων. Χωρίς ειδική αιτιολόγηση όπως υπαγορεύει η νομολογία. 30
35

Κατά πάγια νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου η ακύρωση διοικητικής πράξης την καθιστά νομικά ανύπαρκτη και δεν μπορεί σε μεταγενέστερο στάδιο επανεξέτασής της, να ληφθεί υπόψη από τη διοίκηση. Η ακύρωση ανατρέχει στο χρονικό σημείο που εκδόθηκε η πράξη. Και επαναφέρει τα πράγματα υπό το νομικό και πραγματικό καθεστώς που βρισκόταν κατά το χρόνο που εκδόθηκε η ακυρωθείσα διοικητική πράξη. 40

5 Πρέπει να υπομνησθεί στο σημείο αυτό ότι η αρχή του δεδικασμένου είναι αιτόρροια της παραγράφου 5 του άρθρου 146 του Συντάγματος που δημιουργεί υποχρέωση συμμόρφωσης στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε διοικητικές διαφορές (άρθρο 146.4) από κάθε δικαστήριο, όργανο ή αρχή της Δημοκρατίας. (Πιερίης ν. Δημοκρατίας (1983) 3 Α.Α.Δ. 1054, Δημοκρατία ν. Σαφειρίδης (1985) 3 Α.Α.Δ. 163 και Χάρη ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 147).

10 Η υπόθεση Σαφειρίδη, ανωτέρω, θίγει και το θέμα των συνεντεύξεων υπό το πλέγμα των αρχών που διέπουν το δεδικασμένο. Γίνεται η διάκριση μεταξύ του αποτελέσματος των
15 συνεντεύξεων σαν υποκειμενικού αξιολογικού στοιχείου της Επιτροπής σε αντιδιαστολή με τα πραγματικά περιστατικά που περιέχουν οι φάκελοι των υποψηφίων και που συνιστούν τη βάση και το πλαίσιο της επανεξέτασης.

20 Προκύπτει καθαρά από την απόφαση της Επιτροπής, που πάρθηκε στις 19/12/83, ότι οι συνεντεύξεις παραγνωρίστηκαν όλως διόλου. Ούτε υπάρχει τίποτε στα πρακτικά που να υποδεικνύει το αντίθετο. Παραθέτουμε το ουσιώδες μέρος της απόφασης που απαριθμεί τους παράγοντες που είχαν επίδραση στη νέα κρίση της Επιτροπής.

25 “Η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας αφού διεξήλθε διεξοδικά τους προσωπικούς και εμπιστευτικούς φακέλους όλων των υποψηφίων και αφού έλαβε υπόψη την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα κάθε υποψηφίου, τις υπηρεσιακές εκθέσεις για αυτούς καθώς και τις συστάσεις των
30 οικείων τμημάτων κρίνει ότι οι ακόλουθοι καθηγητές, τεχνολόγοι και εκπαιδευτές που έχουν σύσταση του οικείου τμήματος είναι οι καταλληλότεροι για προαγωγή στις υπό πλήρωση θέσεις”.

35 Εύκολα λοιπόν μπορεί να διαπιστώσει κανείς ότι στην απόφαση δεν παρεισέφρησε θέμα συνεντεύξεων. Ούτε από τα σχετικά πρακτικά τεκμηριώνεται ο προβαλλόμενος ισχυρισμός ότι οι συστάσεις βασίστηκαν στις συνεντεύξεις. Το αντίθετο ακριβώς συμβαίνει. Είναι φανερό ότι προήλθαν από το αρμόδιο τμήμα. Τις διαβίβασαν στην Επιτροπή στις 29/10/81 οι διευθυντές μέσης και τεχνικής εκπαίδευσης εκ μέρους του οικείου
40 τμήματος εκπαίδευσης. Και ήταν ανεξάρτητες από τη διαδι-

κασία των συνεντεύξεων.

Το ίδιο επιχείρημα προβλήθηκε στις συνεκδικασθείσες προσφυγές *Πουργουρίδης και Άλλος ν. Δημοκρατίας* (1988) 3 Α.Α.Δ. 1443, αλλά δεν ικανοποίησε. Η ουσία της απόφασης είναι ότι εφόσον οι συνεντεύξεις, που εξαφάνισε η προγενέστερη ακυρωτική απόφαση, δεν λήφθηκαν καθόλου υπόψη, η πράξη διορισμού ήταν καθόλα νόμιμη. Ακόμη η απόφαση δέχθηκε ότι κατά την επανεξέταση ήταν περιττή η εκ νέου υποβολή συστάσεων. 5
10

“Applicant in Recourse no. 770/86 contended that the subjudice decision was wrongly reached and that the recommendations of the Department were wrongly taken into account having been based on the performance of the candidates at the interviews of July 1983. It was submitted that new recommendations ought to have been given. 15

As already stated above the respondent Commission has to take into consideration the legal and factual situation as at the date of the annulled decision and since the Court did not consider that the said recommendations were irregular or faulty there was no reason why they should not have been taken into account of course - as is clearly stated at p.4 of the minutes of the respondent Commission of its meeting of the 18th September 1986 - without taking into consideration the impression from the personal interviews and the evaluation of their performance”. Therefore, the recourse of this applicant should also fail”. 20
25

Από την άλλη δεν μας βρΐσκει σύμφωνους η επίκριση ότι η μη αιτιολόγηση των συστάσεων πλήττει το κύρος της πράξεως. Ιδιαίτερα εδώ που οι συστηθέντες ήταν πέραν των 150. Το θέμα ανέκλυψε και σ΄ άλλες υποθέσεις. Όμως το απαντά άμεσα η απόφαση *Παπαφώτης ν. Ε.Ε.Υ.* (1984) 3 Α.Α.Δ. 933, 938. 30
35

“It is not necessary for the recommending person or body to state reasons for such recommendations, but if reasons are given, they are subject to judicial scrutiny. The recommendation however, could not and should not be inconsistent with the material in the file and the confidential reports”. 40

Το τελευταίο από τα επιχειρήματα που συνθέτουν τον πρώτο λόγο εφέσεως συμπλέκεται με τα δύο προηγούμενα. Οι προϋποθέσεις για την έγκυρη λήψη απόφασης από συλλογικό όργανο όπως η Ε.Ε.Υ. επαναβεβαιώθηκαν πρόσφατα στην

5 *Μυτίδης ν. Δημοκρατίας*, απόφαση της Ολομέλειας ημερ. 5/4/88 (1988) 3 Α.Α.Δ. 737. Από την αποτίμηση της νομολογίας στην οποία προέβη η απόφαση φαίνεται ότι, καταρχή, υιοθετείται η προσέγγιση του Συμβουλίου της Επικρατείας όπως

10 διατυπώνεται στη σελ. 112 των πορισμάτων της νομολογίας του των ετών 1929 έως 1959. Δεν υπάρχει λόγος να επαναλάβουμε τις αρχές. Γὰ τους σκοπούς της απόφασής μας είναι αρκετό να λεχθεί ότι η απόφαση συλλογικού οργάνου τότε μόνο είναι έγκυρη όταν τα μέλη του, που πήραν την απόφαση, παρευρίσκονταν κατά την εξέταση υποθέσεως από την αρχή

15 μέχρι το τέλος. Σε περίπτωση που η εξέταση συνεχίζεται και ακολουθεί άλλη συνεδρίαση η σύνθεσή του πρέπει να παραμείνει αναλλοίωτη. Αν όμως κατά την τελευταία συνεδρίαση, στην οποία λαμβάνεται και η απόφαση, η σύνθεση του οργάνου αλλάζει, έτσι ώστε να συμμετέχουν μέλη που δεν μετείχαν μέχρι

20 τότε, υπάρχει अपαράβατη υποχρέωση για την επανάληψη της διαδικασίας και συζήτησης του θέματος.

Ωστόσο στην κρινόμενη υπόθεση το αποτέλεσμα των συνεντεύξεων, όπως ήδη εξηγήσαμε, δεν υπεισήλθε στη νέα κρίση

25 της Επιτροπής. Παράλληλα πρέπει να τονισθεί ότι η εμπέλεια της ακυρωτικής απόφασης δεν επεκτάθηκε στις συστάσεις. Έτσι στις 19/12/83 που εξετάστηκε εκ νέου η υπόθεση τα μέλη της Επιτροπής ήταν τα ίδια σ'όλη την διάρκεια της διαδικασίας. Και ήσαν ενήμεροι όλων των στοιχείων που έπρεπε να

30 σταθμίσουν πριν πάρουν την απόφαση. Υπό τις συνθήκες, η επελθούσα μεταβολή στη σύνθεση της επιτροπής δεν επηρέασε το έγκυρο της απόφασης. Καταλήγουμε στην άποψη ότι κανένας από τους ισχυρισμούς που συνθέτουν τον πρώτο λόγο δεν ευσταθεί.

35 Θα εξετάσουμε τώρα το δεύτερο λόγο εφέσεως. Στο επιχείρημα των εφεσεϊόντων αντιπαρατηρήθηκε από την κα Πετρίδου ότι η Επιτροπή δεν ζήτησε αιτήσεις από τους ήδη υπηρετούντες εκπαιδευτικούς γιατί ήταν σε θέση να διακριβώσει ποιοί ακριβώς ήταν οι υποψήφιοι από τους φακέλους που είχε στη διάθεσή της. Έτσι δεν προκύπτει θέμα τροποποίησης του σχεδίου υπηρεσίας από την Επιτροπή, όπως υπάρχει ισχυ-

40

ρισμός και που αρχικά είχε δημοσιευθεί αυτούσιο. Απλώς η Επιτροπή διαδικαστικά και για τον προαναφερθέντα λόγο προτίμησε να παρακάμψει την υποβολή αιτήσεων.

Κατά την διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του ν.10/69 επιβάλλεται η δημοσίευση κενών θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής όπως και των στοιχείων που αφορούν σ' αυτές. Πρόκειται για διαδικαστική διάταξη που είναι το προοίμιο της πράξης διορισμού. Το ερώτημα που δεσπόζει είναι κατά πόσον ο περιορισμός που έθεσε η παράγραφος 4 της γνωστοποίησης αποτελεί παράβαση ουσιώδους τύπου, που αναπόφευκτα συνεπάγεται ακυρότητα. Πράγμα που δεν συμβαίνει σε περιπτώσεις που ο θεσπιζόμενος από το νόμο, τύπος, ο οποίος δεν τηρήθηκε, κρίνεται επουσιώδης.

Ο Κυριακόπουλος "Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο" 4η έκδοση τόμος β' σελ. 380 αφού επισημαίνει τις δυσχέρειες που παρουσιάζει ορισμένες φορές η διάκριση μεταξύ των τύπων σε ουσιώδεις και μη, γνωμοδοτεί ότι τελικά το θέμα επιλύεται από το δικαστήριο. Το ερώτημα αντιμετώπισε η απόφαση *Αλβάνης ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου* (1985) 3 Α.Α.Δ. 2695 στη σελ. 2701.

"It is settled that formalities prescribed by the law must be observed as condition for the validity of an administrative act. Unless the formality ignored is of an inessential character and, as such, inconsequential for the decision taken, breach of a formality laid down by law taints the decision with invalidity".

Η απόφαση *Κωνσταντινίδου ν. Δημοκρατίας* (1976) 3 Α.Α.Δ. 86 δέχτηκε ότι η παράλειψη δημοσίευσης θέσης πρώτου διορισμού και προαγωγής, όπως ορίζει το άρθρο 33(1) του ν. 33/67 και στη συνέχεια ο διορισμός προσώπου εκτός της δημόσιας υπηρεσίας συνιστούσε παράβαση ουσιώδους τύπου που επαγόταν ακύρωση.

Παρόλο που στην παρούσα περίπτωση δεν υποβλήθηκαν αιτήσεις λόγω του όρου 4 της γνωστοποίησης, εντούτοις η Επιτροπή είχε διαπιστώσει από τους φακέλους ποιοί εκπαιδευτικοί είχαν το απαιτούμενο από την παράγραφο 3 του σχεδίου υπηρεσίας προσόν προϋπηρεσίας στις κατονομαζόμενες

κλίμακες, για να θεωρηθούν υποψήφιοι. Αυτό προκύπτει από τις δηλώσεις που περιέχονται στα πρακτικά ότι εξετάστηκαν όλοι οι φάκελοι για τον παραπάνω σκοπό. Και το τεκμήριο της νομιμότητας, που λειτουργεί σε τέτοιες περιπτώσεις δεν προσπάθησε να ανατρέψει κανένας από τους αιτητές. Μάλιστα, όπως θα δούμε παρακάτω, μερικοί απ' αυτούς συστήθηκαν για προαγωγή.

Η ειδοποιός διαφορά αυτής της κατάστασης πραγμάτων με την υπόθεση *Κωνσταντινίδου*, ανωτέρω έγκειται στο ότι η παράλειψη της δημόσιας εκεί αποστέρησε υπαλλήλους, που ήδη υπηρετούσαν και είχαν τα προσόντα, να αποταθούν. Διορίζοντας εξωυπηρεσιακό πρόσωπο που είχε προαποφασιστεί με άλλη ευκαιρία ότι θα έπαιρνε τη θέση. Κάτι που ασφαλώς δεν συμβαίνει εδώ. Υπ' αυτό το πρίσμα η δημοσίευση δεν συνεπάγεται ακυρότητα. Φυσικά θα ήταν διαφορετικός ο προβληματισμός του δικαστηρίου αν η παράλειψη συμμόρφωσης απέκλειε τρίτους, εκτός υπηρεσίας, που προσέφευγαν στο δικαστήριο. Ωστόσο, η υπόθεση αυτή υπογραμμίζει την ανάγκη, για ευνόητους λόγους, της πιστής τήρησης των τύπων που θεσπίζει διοικητικός νόμος.

Παραμένει ο τελευταίος λόγος. Στο θέμα αυτό η χαραγμένη από το Ανώτατο Δικαστήριο νομολογιακή κατεύθυνση, που ακολουθείται αταλάντευτα τα τελευταία χρόνια, είναι ότι υπάρχει υποχρέωση, που αθέτησή της αφαιρεί κατά κανόνα από τη πράξη το κύρος της να αιτιολογείται ειδικά κάθε απόφαση της Επιτροπής που αγνοεί μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών, εφόσον φυσικά το σχέδιο υπηρεσίας καθιστά την μετεκπαίδευση πρόσθετο προσόν. Ενδεικτικά μόνο αναφέρουμε τις αποφάσεις *Σάββα ν. Δημοκρατίας* (1980) 3 Α.Α.Δ. 675, *Τσουντας κ.ά ν. Ε.Ε.Υ.* (1985) 3 Α.Α.Δ. 784, *Γενακρίτου ν. Δημοκρατίας* (1985) 3 Α.Α.Δ. 2731, *Ρουσσής ν. Δημοκρατίας* (1987) 3 Α.Α.Δ. 1674. Πρέπει να σημειωθεί ότι η Επιτροπή δεν έδωσε ειδική αιτιολογία γιατί παραγνωρίστηκε πρόσθετο προσόν που είχαν ορισμένοι από τους εφεσεϊόντες. Προσθέτουμε ότι με την εξαίρεση των εφεσεϊόντων στις προσφυγές 91/84 και 189/84 όλοι οι άλλοι είχαν σύσταση για προαγωγή από το οικείο τμήμα.

Κρίνοντας την έφεση κάτω από το πρίσμα της παραπάνω αρχής διαπιστώνουμε ότι στην έκταση που αφορά στις προ-

σφυγές 91/84 και 189/84 αποτυγχάνει. Γιατί κανένας από τους εφεσείοντες δεν κατέχει επιπρόσθετο προσόν στα πλαίσια του σχεδίου υπηρεσίας.

Στην προσφυγή 183/84 ο αιτητής έχει μετεκπαίδευση ενός χρόνου σε Αγγλικό πανεπιστήμιο αναφορικά με ειδική σειρά μαθημάτων σωματικής αγωγής. Ο ενδιαφερόμενος Άρης Σκορδής δεν έχει πρόσθετο προσόν. Αλλά τόσο ο ίδιος όσο και ο αιτητής συστήθηκαν για προαγωγή. Σημειώνεται ότι η προσφυγή εναντίον του άλλου ενδιαφερομένου προσώπου Ιωάννη Τούρβα αποσύρθηκε και απορρίφθηκε στις 27/2/1985. 5 10

Εδώ η κα Πετρίδου αμφισβήτησε ότι η μετεκπαίδευση του αιτητή συνιστά πρόσθετο προσόν. Αντλώντας επιχείρημα υπέρ της απόψεως αυτής από το γεγονός ότι δεν είναι δίπλωμα στα παιδαγωγικά ή στα θέματα διοίκησης σχολείων. Η θέση όμως αυτή δεν βρίσκει έρεισμα στη νομολογία που δίνει εντελώς αντίθετη κατεύθυνση. Στην πρόσφατη υπόθεση *Ρουσσής και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1987) 3 Α.Α.Δ. 1674, ερμηνεύοντας ταυτόσημο όρο σχεδίου υπηρεσίας το δικαστήριο είπε στη σελ. 1683: 15 20

“It also appears that although certain applicants possess additional qualifications they were not treated as possessing same because, as counsel for the respondent stated, their post-graduate studies did not relate to Paedagogics or School Administration, as provided by the scheme of service. The scheme of service in this respect provides that ‘an additional title of studies, with preference to Paedagogics or subject relating to the administration and organisation of schools, is considered as additional qualification’. Having regard to the wording of this provision any additional title of studies should be considered an advantage, but special preference should be given to those possessing titles in relation to the subjects mentioned therein. Amongst the interested parties there are persons who did not possess any additional titles whilst certain of the applicants possessed such titles. In these cases special reasons should have been given by the respondent why such additional qualifications were disregarded”. 25 30 35 40

Υιοθετώντας την ερμηνεία αυτή βρίσκουμε ότι ο αιτητής έχει πρόσθετο προσόν που η Επιτροπή αγνόησε χωρίς να δώσει

αιτιολογία. Γι' αυτό το λόγο η έφεση επιτυγχάνει και ο διορισμός του προμνησθέντος ακυρώνεται.

5 Από τη ίδια σκοπιά η προσφυγή 190/84 παρουσιάζει την εξής εικόνα. Η εφεσείουσα έχει δίπλωμα MSc του Πανεπιστημίου Durham στην ηλεκτρονική. Τούτο αμφισβητήθηκε σαν πρόσθετο προσόν. Όμως είναι ξεκάθαρο από τον προσωπικό της φάκελο ότι προηγουμένως έτυχε πτυχίου φυσικής του Πανεπιστημίου Αθηνών βάσει του οποίου και διορίστηκε αρχικά. Επομένως η
10 αλήθεια είναι ότι έχει πρόσθετο επιστημονικό προσόν.

Από πλευράς εφεσειόντων αμφισβητήθηκε η απόκτηση τέτοιου προσόντος από τους ενδιαφερομένους (στην ίδια υπόθεση) Ζαχαρία Κούντουρου και Σωκράτη Γρηγοριάδη. Η
15 αντίρρηση για τον πρώτο είναι βάσιμη διότι κατέχει MSc του Πανεπιστημίου της Μόσχας με το οποίο διορίστηκε σαν καθηγήτης. Το άλλο πτυχίο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου είναι άσχετο με τη μέση εκπαίδευση. Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο με την άλλη περίπτωση. Πέρα από το αρχικό δίπλωμα ο
20 Σ. Γρηγοριάδης έχει δίπλωμα αρμονίας και αντίστιξης. Στις υποθέσεις 191/84 και 196/84 είναι αμοιβαία αποδεκτό ότι οι αιτητές είχαν πρόσθετο προσόν. Υπάρχει όμως διαφορά απόψεων κατά πόσον οι ενδιαφερόμενοι (1) Ανδρέας Αντωνίου (2) Μαρία Μιχαηλίδου και (3) Ανδρέας Κασιουρής ικανοποιούσαν τον όρο για επιπρόσθετα προσόντα. Η διαπίστωσή μας για τον τελευταίο είναι ότι πέρα από το αρχικό του δίπλωμα απέκτησε και δεύτερο τίτλο σπουδών από το Πανεπιστήμιο Βηρυτού. Ομοίως ο ενδιαφερόμενος 1 είναι προσοντούχος μαθηματικός και περαιτέρω κατέχει πτυχίο ραδιοτεχνικής σχολής. Ενώ η δεύτερη δεν έχει άλλο προσόν. Εκτός του πτυχίου μαθηματικών εκείνο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας δεν υπολογίζεται για καθηγητή μέσης εκπαίδευσης.
30

Είναι αναμφισβήτητο ότι οι πιο κάτω ενδιαφερόμενοι στις
35 υποθέσεις 190/84, 191/84 δεν είχαν, όπως οι αιτητές, πρόσθετο προσόν: 1. Ιωάννης Σωφρονίου, 2. Χρίστος Πατσαλίδης, 3. Θεοδόσιος Ροδοσθένους, 4. Μιχαήλ Χαραλάμπους 5. Χαρίλαος Κωνσταντίνου, 6. Γεώργιος Δράκος, 7. Μιχαήλ Μιχαηλίδης, 8. Μιχαήλ Σοφοκλέους, 9. Γεωργία Χ' Μιτσή, 10. Ελένη Ιωάννου,
40 11. Ιωάννης Χ' Πετρή, 12. Κώστας Βασιλείου 13. Μαρία Χριστοδουλίδου, 14. Παναγιώτης Μάρκου, 15. Ανδρέας Ισαωβίδης. Ο διορισμός τους, όπως και ο διορισμός των Άρη

Σκορδή, Μαρίας Μιχαλίδου και Ζαχαρία Κούντουρου, ακυρώνεται. Η προαγωγή των υπολοίπων ενδιαφερομένων που, ομολογουμένως, ικανοποιούσαν το σχέδιο υπηρεσίας από την σκοπιά προσόντων επικυρώνεται. Δεν επιδικάζονται έξοδα.

5

*Η έφεση επιτυγχάνει ως
ανωτέρω χωρίς έξοδα.*